

K 44102204 : สาขาวิชาโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : แก้ว / เครื่องประดับ / องค์ประกอบทางเคมีของแก้ว / รูปแบบของลูกปัดแก้วสมัยก่อนประวัติศาสตร์

ผู้สื อดเจริญ : การศึกษาแก้วสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายที่พบในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (A STUDY ON LATE PREHISTORIC GLASS FROM CENTRAL AND NORTHEAST THAILAND ARCHAEOLOGICAL SITES) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ.สุรพล นาถะพินธุ และ ผศ.พัชรี สาริกบุตร. 316 หน้า. ISBN 974-11-6494-7

การศึกษาแก้วสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายที่พบในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประเภทของวัตถุที่ทำจากแก้วในประเทศไทยสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ว่ามีแบบใดบ้าง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแหล่งโบราณคดีในแต่ละพื้นที่ศึกษา โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้นำตัวอย่างของลูกปัดแก้วไปศึกษาธาตุประกอบทางเคมีด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแหล่งโบราณคดีทั้งในประเทศและนอกประเทศอีกด้วย

ผลการศึกษาพบว่าสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคกลางของประเทศไทยมีโบราณวัตถุที่ทำจากแก้วในรูปแบบของลูกปัด ซึ่งนิยมลูกปัดทรงกลมมากที่สุด ในขณะที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมลูกปัดทรงเกือบเป็นแผ่นแบนมากที่สุด โดยทั้งสองภาคพบลูกปัดหลากสี ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว สีแดง สีส้ม และสีเหลือง

นอกจากนี้สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังพบรูปแบบของลูกปัดที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะวัฒนธรรมบ้านเชียง นั่นคือลูกปัดทรง Truncated Bicone ขนาดใหญ่ และลูกปัดทรงกระบอกยาวคล้ายหลอด ซึ่งทั้ง 2 แบบ พบเฉพาะสีน้ำเงิน และสีเขียว

การศึกษาเปรียบเทียบธาตุประกอบทางเคมีระหว่างแหล่งโบราณคดี พบว่าแหล่งโบราณคดีในประเทศไทยทั้งภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสัมพันธ์กับแหล่งโบราณคดีในประเทศอินเดีย และแหล่งโบราณคดีในประเทศเวียดนาม

K 44102204 : MAJOR : PREHISTORIC ARCHAEOLOGY

KEY WORD : GLASS / ORNAMENT / GLASS CHEMICAL ANALYSIS / PREHISTORIC

GLASS BEAD CLASSIFICATION

PUTSADEE RODCHAROEN : A STUDY ON LATE PREHISTORIC GLASS FROM
CENTRAL AND NORTHEAST THAILAND ARCHAEOLOGICAL SITES. THESIS
ADVISORS : ASST.PROF. SURAPOL NATAPINTU AND ASST.PROF. PACHAREE
SARIKBUTARA. 316 pp. ISBN 974-11-6494-7.

The study of Late Prehistoric Glass from Central and Northeast Thailand Archaeological Sites aim to study the typology of ancient glass, to study the similarities and the differences between archaeological sites. Some of glasses were sampled for study in Scanning Electron Microscope (SEM) aim to study the chemical composition in glass beads to compare with archaeological sites in Thailand and another country.

The result of the study were : 1) Prehistoric glass in central and northeast were the glass beads. 2) The annular bead, cylinder disk bead, and oblate bead were the most popular. 3) Truncated bicone bead, and long tube bead found only at Ban Chiang archaeological site. 4) The comparative of chemical analysis show that central and northeast Thailand archaeological sites were associated with archaeological sites in India and Viet Nam.